

Foaia Diecezană

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

Prețul abonamentului: Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei	APARE DUMINECA Manuscrisele nu se înepoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor: Pentru publicațiuni oficiloase, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 250 Lei

Spiritualitatea vieții omenești.

De: Prof. Const. Rudneanu.

Viața omenească, așa cum o trăim, e o dovadă a unei spiritualități intense, o probă evidentă a unei lumi nemateriale, lăsată de Dumnezeu.

Natura, creația cea mai splendidă a lui Dumnezeu, ne demonstrează existența Lui; ordinea și regularitatea milioanei de particule din lume nu sunt altceva decât colaborarea armonioasă a diferitelor elemente create și susținute de supremul Creator.

Și Psalmistul ne spune „că mari și minunate sunt lucrurile Tale Doamne... numai cei mizerabili și proștii nu vreau ca să recunoască...”

Materialiștii vremii nu vreau să admită altceva decât existența materiei organizate — dar omul simte puterea spiritualității, simte prezența unei ființe misterioase și profund distincte de organele corpului, este *sufletul*. Sufletul este spirit; el există ca o realitate substanțială, care nu-i supusă condițiilor materiale. El n'are nimic din ceea ce numim atributele materiei: întindere, culoare, parfum, etc., el este de altă natură. O mulțime de acte ce le săvârșește omul sunt manifestări ale sufletului, de natură nematerială. Există în om o forță puternică, care-l ridică dincolo de actele comune ale materiei, deasupra forțelor materiale: *puterea sufletului*.

Ea se naște deodată cu omul și el crează actele minunate ale împărăției sufletului, clădește clipă de clipă minunea spiritualității, opere durabile, deasupra timpului trecător. Toma de Aquino a spus-o clar: „Existența sufletului e tot atât de adevărată ca și principiul gândirii și al voinții libere ce le găsim la

om”, de aceea omul ar trebui ca să adreseze imnuri Creatorului pentru binefacerea aceasta mare, care a făcut ca într'un „piept îngust să sălășluiască un suflet puternic”, după cum ne spune și poetul latin Virgiliu: „Ingentes animos angusto in pectore versant”.)

Sufletul uman nu-i numai sensibil, ci el posedă facultăți, are inteligență, adică acel privilegiu deosebit de a concepe abstractul și universalul. Dacă sufletul uman ar fi limitat numai la cunoașterea sensibilului, atunci ni-ar fi imposibil ca să discutăm Geometria, de a enunța proprietățile unui triunghi, proprietățile unei parabole, cu un cuvânt de a avea idei.

Un principiu care-i simplu, care gândește și care voește fără concursul materiei, e imaterial, spiritual, este independent de materie, posedând o viață proprie, constituie prin urmare o adevărată substanță. Sufletul este forma corpului, este substanța vie, și aceasta-l deosebește de animal. Sufletul este o adevărată substanță, pe care l-au recunoscut toți spiritaliștii timpurilor.

Sufletul fiind substanță spirituală nu depinde de sistemul hylemorfic; și această afirmație categorică este admisă și demonstrată de toate școlile spiritaliste.)

Spiritualitatea vieții umane e de o importanță capitală, numai așa putem observa diferitele fenomene de ordin cultural, toate rezultate ale unor îndelungate eforturi pe cari omul spiritual caută ca să le realizeze, să-și lege numele de acele acte, cari trec peste contingentele zilnice, ridicându-ne tot mai mult spre Creatorul lumii.

Lumea astfel văzută ne apare ca o dorință vie a omului de a spiritualiza ceea ce este

1) H. de Pully: „L'Ame existe” I, Paris, 1916, pp. 5-12.

2) Abbé Th. Moreaux: „Pour comprendre la philosophie”, Paris, 1926, pp. 271-73.

material, de a vrea lungul drum al suferințelor — „căci ceea ce numim suflet nu este o funcțiune a creierului, așa după cum afirmă unii savanți fiziologiști, ci un suflet cu adevărat, adică o forță care se slujește de creier ca de un instrument, pentru a străbate materia acestei lumi schimbătoare, în vederea unei lumi mai bune, mai spirituale, mai vecinice“.³⁾

Un model de duhovnic, sau un capitol de pedagogie creștină.

Mărita *Taină a spovedaniei* formează în biserica creștină un mijloc de întărire a moralei și a educației religioase în popor. Căci în adevăr, Spovedania vizând direct conștiința omului este de neasemănată însemnătate pentru pedagogia creștină, lucru ce mi-am propus a-l lămuri cât de cât în rândurile mele.

Să vedem mai întâi ce glăsuiește Sf. Scriptură despre această taină. *Canev în Teologia sa Dogmatică* tom. V. pag. 1 zice așa: „*Taina Pocăinții a fost instituită de Domnul Iisus Hristos îndată după învierea Sa*,: „*Luați Duh Sfânt. Căroră veți ierta păcatele se vor ierta lor și căroră le veți ține, vor fi ținute*“ (Ioan XX. 22). Prin această lămurit se arată că din acel moment, evanghelic am putea spune, Domnul i-a îmbrăcat pentru veacurile ce vor să vie cu acea putere ce li-o făgădui-se când a zis mai înainte: „*Adevăr zic vouă: oricâte veți deslega pe pământ, deslegate vor fi și în cer*“ (Matei 18, 18).

Această putere de a lega și a deslega păcatele oamenilor a fost transmisă de către Apostoli și urmașilor lor, episcopilor și aceștia prin încredințare, preoților.

O condiție indispensabilă pentru ertarea păcatelor este *căința*.

„*Dacă fratele tău păcătuiește împotriva ta, mustră-l. Și dacă-i pare rău, iartă-l*“ (Luca 17, 3). Sau, „*Adevăr zic vouă că așa va fi bucurie în cer de un păcătos care se pocăiește, decât de nouăzeci și nouă de drepti căroră nu le trebuie pocăință*“ (Luca, 15, 7). Sau, „*Pocăește-te dreptaceea de răutatea ta aceasta și te roagă lui Dumnezeu, că doară s'ar ierta ție cugetul inimii tale* (Fapte, 8, 22).

Dar, pocăința care duce la iertarea păcatelor, după învățătura Domnului nostru Iisus Hristos trebuie să fie *sinceră și deplină* unită

cu o *vie credință* în milostivirea lui Dumnezeu care iartă toate, precum și cu *hotărârea* de a nu mai păcătui în viitor: „*Părinte greșit-am la cer și înainta ta și de acum nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău*“ (Luca, 15, 21), „*Iată jumătate din averiile mele Doamne, le dau săracilor și de am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit*“ (Luca, 19, 8). Doamne!, ce mijloc minunat de a determina calitatea în gradul de însemnătate al păcatelor celor ce cerșeau ertare. Și ce mijloc în timpurile acelea cari până în ziua de azi s'a întrebuițat practica verbală a mărturisirii. Aceasta ar fi pe scurt învățătura bisericii despre taina spovedaniei. Să vedem acum ce găsim în știința sufletului — în psihologie — despre această taină.

C. Rădulescu-Motru vorbind despre spovedanie în biserica creștină susține că între emoțiile sufletului omenesc sunt unele cu caracter ascuns cari dau naștere la turburări sufletești cari sfârșesc adeseori în adevărate psihoze. Se întâmplă ca emoția de abia începută să fie pe viață înăbușită. Educația, morala, frica de părinți și de opinia lumii, opresc în sufletul individului exprimarea pe care precocitatea sa o cere.

Această înăbușire aduce mai întâi turburarea și apoi psihoza. Sănătatea nu poate reveni în asemenea cazuri decât printr'o pacientă descusare a trecutului. Trebuie întrebat bolnavul cu deamănuntul ce contrarietate efectivă a avut și odată contrarietatea găsită, prin sfaturi apropiate ea să fie desbătută la lumina zilei pentru a i-se lua caracterul de lucru ascuns și oprit. Bolnavul dobândește atunci din nou libertatea atitudinii emoționale și poate fi scăpat. Și mai departe tot D-Sa zice: „*omul prin mărturisire își descarcă sufletul; își ridică o piatră de pe inimă, — adică își recapătă libertatea de atitudine efectivă*“ (Curs de psihologie pagina 259).

Din toate acestea rees două mari adevăruri: întâi că omul săvârșind unele fapte oprite se află într'o continuă turburare ce-i poate zdruncina chiar sănătatea și al doilea că duhovnicul trebuie să fie un abil doctor de suflete.

Cu evlavie mi-aduc aminte de duhovnicul candidaților de preoție de pe lângă Episcopia noastră. Mă văd parcă și-acum sub patrafir așteptând cu frică și plin de cutremurare împlinirea slăvitei Taine ce avea să mă prezinte Arhierelui spre vrednică Preoție. **Părintele Ancușa**, prin mijloace ce noi cei de azi nu le putem avea, oricâte efortări ne-am da, te plimba prin toată Scriptura Vechiului și Noului

3) Marin Ștefănescu: „Filosofia Românească“, București, 1922, pag. 7.

Testament și în graiul său de bucoavnă bisericască parcă te fermeca și atunci când plecai din scaunul integralei destăinuirii, plecai cu o mulțumire și o liniște sufletească cum nu le avuseseseși niciodată în viață! Cred că nu fac o mărturisire vinovată dacă și acum după zece ani smulg spre a reda hârtiei, din cutele sufletului meu întrebările pline de tâlc ale duhovnicului abil, scormonitor de suflete.

Din carnetul conștiinței mele desprind: „Dragul meu, spune tot ce-ai greșit în viață. Nu te teme a-ți mărturisi păcatele căci toți suntem oameni supuși greșalelor. Știi cât de greu e păcatul, că pentru fărădelegile noastre a pățimit Domnul, iar dumnezeiescul Pavel împotriva păcatelor se ridică când zice: „Toate-mi sunt slobode, dar nu toate-mi sunt de folos; toate îmi sunt slobode dar nu voi să fiu biruit de cineva“. (I. Corint. 6, 10-12).

Și împăratul David a greșit, dar prin pocăință s'a îndreptat de păcat (II. Imp. 11), asemenea pe Ezechia l'a auzit Dumnezeu întru scârba sa și i-a dăruit lui încă 15 ani de viață (IV. Imp. 20), iar pe Manasi l'a întors Dumnezeu din robia Babilonului în Ierusalim la împărăția sa căci s'a smerit foarte înaintea feții Dumnezeului părinților Săi“ (II. Paralip. 33).

Domnul a chemat la sine pe cei păcătoși zicând că nu au trebuință cei sănătoși de doctor, ci cei bolnavi, iar femeii celei păcătoase, care plângând i-a spălat cu lacrimi picioarele Lui, i-a zis: iartă-se păcatele ei cele multe, că mult a iubit“ (Luca 7, 47).

Deci și ție, ca unul care vei purta în mâini trupul și sângele Domnului, ți-se cade a te destăinui aci cu toate păcatele tale săvășite până acum pentru care *să te căești cu inimă smerită și să te hotărăști ca pe viitor să nu mai greșești spre a nu-ți fie ție ceva mai rău“.*

Și nu puteai, ori cine ai fi fost tu, tinere levit, să nu-ți desfășori la poalele sutanei sfințite toate etapele de viață bună sau rea întru care ai sălășluit.

Și câți dintre noi cari am trecut sub mi-reasma astorfel de mărturisiri, nu am pornit în viață sacerdotală cu un nou crez în lupta pentru evanghelie. Sau cine nu-și aduce cu cutremurare aminte de clipele de adevărată întărire evanghelică sub patrafirul *P. S. Filaret* ori de cele ale *păr. prof. Ștefan Pop* care-ți făcea sub patrafir adevărate lecții de pedagogie creștină. Iată adevărata spovedanie care face din creștin un om născut din nou.

Catolicii fac adevărate minuni prin această Taină a Spovedaniei. Faptul că la ei preotul stă ascuns când spovedește se întemeiază pe

sfiiciunea ce simt unii creștini de a-și spune păcatele unei persoane cunoscute.

În biserica noastră ortodoxă creștinul își alege singur calea. El e liber, afară de preotul parohiei, să se spovedească la un preot necunoscut. Rămâne însă un lucru: Știe preotul să vindece pe cei bolnavi? Mulți duhovnici nu pun nici un interes la spovedit ci se mărginesc să asculte cele câteva mărturisiri stereotipe; totdeauna aceleași: *n'am omorât, n'am furat, n'am spart casa nimănui, postesc și eu când pot și a. m. d.*

La spovedit atârnă totul de abilitatea duhovnicului care întocmai unui profesor trebuie să știe a vorbi tuturor vrâstelor.

La noi românii și în special la poporul dela sate această taină nu numai că este în obiceiul poporului dar e ținută în mare cinste; se înțelege ce mijloc excelent de educație religioasă oferă, taina mărturisirii păcatelor.

Fericitul Augustin exclamă plin de demnitate: „*O! mare demnitate preoțească! În mâinile tale Fiul lui Dumnezeu se face ca și odinioară în Pântecele Fecioarei“.* (V. Cilievici: Sublimitatea vocațiunii stării preoțești), sau cum se exprimă *sf. I. Hrisostom: Armonia sufletului, a păcii celei din lăuntru, armonia între oer și pământ a făcut-o Hristos. Preotul prin puterea ce-i este dată, prin Taina Mărturisirii trebuie să cultive, să susțină și să întărească neîncetat aceasta armonie sublimă“.*

Luăți aminte, frații mei!

Pr. D. V. Anu țoiu

Vechiul Testament.

(Continuare)

5. Vechiul Testament sub aspect mesianic.

Mai însemnată este valoarea Vechiului Testament sub raportul mesianic în care stă față de Noul Testament. Profeții Vechiului Testament erau organele lui Dumnezeu, care trebuiau să menție și să trezească la viață idea mesianică în poporul ales și prin el la toate popoarele cu care acesta venea în atingere. Profeții Vechiului Testament însă, nu se îndreaptă în cuvântările lor numai către poporul evreu, ci și către popoarele păgâne, cari încă păstrau reminiscențe din prima veste-bună — Protoevangeliul — revelată omenirii la începutul ei, și așteptau și ei ca să se împlinească această făgăduință divină.

Cum din sânul poporului evreu avea să se nască Messia, care va deveni Mântuitorul Noului Testament — acest popor a fost învrednicit de a păzi și a păstra această făgăduință și a se obișnui în conștiința sa cu persoana, care avea să restabilească noui raporturi bune între omenire și divinitate.

După căderea în păcat, prin care omenirea pierde starea ei primordială-originală și raportul dintre ea și Dumnezeu se rupe; Dumnezeu în bunătatea sa cea nemărginită intervine, revelând omenirii făgăduința unui mântuitor.

Acest mântuitor se va naște din femei și va învinge răul și pe reprezentanții lui, aducând omenirea din nou la calea cea dreaptă (cf. Gen. 3¹⁵). Acest loc biblic este primul loc mesianic din Vechiul Testament, este prima „Veste-bună”, sau „Proto-evangelium” — cum l-a numit Tertulian.

Reminiscențe din această primă făgăduință vor rămâne la toate popoarele.

Între mijloacele pe care Dumnezeu le găsește salutare, ca în omenire să se mențină vie promisiunea mesianică, sunt: Descoperirile-Teofaniile, prin care Dumnezeu vorbește cu oamenii (cf. Gen. 4⁶, 6¹³, 8¹⁵ și 9⁹⁻¹²), minunile săvârșite în acest scop (luarea lui Enoh la cer), Potopul (cf. Gen. 7) și viața lungă a Patriarhilor evrei, în așa fel ca această promisiune, dată acum sub forma binecuvântării, să se poată transmite mai ușor în generațiile viitoare.

După potop Dumnezeu binecuvântă prin Noe pe fiii acestuia: Sem, Han și Iafet: „Blestemat să fie Hanaan pruncul, slugă va fi fraților săi; binecuvântat fie Domnul Dumnezeu lui Sem...” (Gen. 9²⁵⁻²⁶). Înțelesul acestui loc mesianic este: Semiții — descendenții lui Sem — vor fi favorizați de Dumnezeu. Prin ei Dumnezeu se va descoperi și celorlalte popoare, deci din descendenții lui Sem se va ridica Messia.

Prin desemnarea poporului ales și încheierea legământului cu el, mesianismul se va împărtăși în special lui, față de care Dumnezeu întrebunțează alte mijloace, mai întâiu prin diferite preziceri și promisiuni despre Messia.

Prin alegerea lui Abraam și binecuvântarea seminției sale: „și se vor binecuvânta întru tine (și sămânța ta) toate neamurile pământului” (Gen. 22¹⁸) — ideea mesianică trece la urmașii săi, la Isaac (cf. Gen. 26⁴), la Iacob (cf. Gen. 28¹⁴ și 32¹²) și prin acesta la cele 12 seminții ale lui Israel, dar mai ales asupra seminției iuda, al cărui sceptru nu se va lua până când nu va veni Împăciuitorul de care vor asculta toate popoarele (cf. Gen. 49¹⁰).

Moisi însuși a prezis că din mijlocul poporului evreu, Dumnezeu va ridica un profet mare, care va grăi tot ce-i va porunci El și de care toate neamurile trebuie să asculte (Deut. 18^{15, 18}).

Vechiul Testament în tot ansamblul lui a preînchipuit simbolic pe Messia și împărăția ce avea să o întemeieze Acesta pe pământ. Teocrația judaică cu cele 3 ramificații ale ei: regatul, arhieria levitică și profeția simbolizează cele trei serviri ale Domnului. Toate sacrificiile, regulele curăției, preoția Vechiului Testament erau „umbra bunătăților viitoare” (Ev. 10¹).

În Vechiul Testament se arată multe evenimente mântuirii. Se vorbește despre un înaintemergător (Mih. 3¹, Is. 40³⁻⁴ — cf. Mt. 1³), despre steaua care va apărea și va conduce pe magi la marea minune — după profeția lui Bileam (Num. 24¹⁷ — cf. Mt. 2²), chiar și numele orașelului unde se va naște Messia este profețit (Mih. 5² — cf. Mt. 2⁶), fuga în Egipt de urgență a lui Irod (Osea 11¹ — cf. Mt. 2¹⁵) și plânsetele mamelor ai căror copii mureau ucși de sabia Împăratului nemilosiv (Ier. 31¹⁵ — cf. Mt. 2¹⁸).

Acest Messia va veni la timpul revelat de Dumnezeu profeților Vechiului Testament. Arhangelul Gavriil descoperă prof. Daniil, cu 483 ani înainte, timpul nașterii Mântuitorului (Deut. 9²³⁻²⁷, — cf. Mt. 24¹⁵), sau patriarhul Iacob în binecuvântarea sa (Gen. 49¹⁰ — cf. Mt. 1) când sceptrul din Iuda a trecut la Irod cel mare, un rege strein de casa davidică.

Messia se va naște din casa lui David-Iesse (Is. 11¹); în mod minunat dintr-o fecioară, zămislit de Duhul Sf. (Is. 7¹⁴ — cf. Lc. 1³⁵); va deveni rege (II. Reg. 7¹²⁻¹³, Ps. 2⁵⁻⁶ și Ps. 109¹⁻²) întemeind o împărăție spirituală și nu politică (Osea 1⁷, 2²³, 3⁵; Ioil 2²⁸⁻³² și Amos 9¹¹⁻¹²). O împărăție spirituală prin care se va stabili o nouă legătură între Dumnezeu și poporul său (Ier. 31³³⁻⁴⁰), în care va domni cunoașterea de Dumnezeu, iubirea și pacea (Is. 11²⁻⁴, 6, 8, 9, 13). În această împărăție Messia va predica și va mângâia poporul (Is. 61¹⁻³), iar prin luminarea poporului (Is. 9²) pământul se va umplea de cunoștința și de temerea de Dumnezeu (Is. 11⁹).

Acest Messia va fi mielul care va lua pe umerii săi păcatele lumii (Is. 53⁴⁻⁵), se va aduce jertfă pentru aceste păcate (Is. 53²⁻³), o jertfă a milostivirii, îndreptând pe mulți dela calea păcatului (Is. 14²) și mântuirea Lui, adusă cu voia lui Dumnezeu, va cuprinde de toți oamenii (Is. 49⁶). Va muri și va sta în mormânt trei zile (Iona 2¹ — cf. Mt. 16⁴), ca prin învierea Sa să birue moartea și să se întoarcă la Tatăl.

Prin această pregătire frumoasă și minuțios făcută, ludeii — cari nu sunt habotnici în ideile lor despre o împărăție politică a lui Messia — vor putea ușor recunoaște pe Messia în Iisus. Lui se vor atașa mulți oameni (Mt. 14³³, Io. 6¹⁴), mulți vor crede în El (Io. 7³¹), iar la intrarea Lui în Ierusalim îl vor primi ca pe un împărat, cu pregătiri și osanale (Mt. 21⁹) — căci „Legea prin Moisi s'a dat, iar harul și adevărul prin Hristos s'au făcut” (Io. 1¹⁷).

Dar Vechiul Testament, această carte sfântă, baza și pregătirea religiei creștine, a cărei valoare mare reiese atât de clar cetindu-l, nu se învrednicește azi pretutindeni de aceeași cinstită ca în Biserica ecumenică. Azi poporul german prin socialismul său naționalist, în care se afirmă tot mai mult lupta rassistă, prin înlăturarea Evreilor din mijlocul lui, vrea să înlătore și Legea dată de Dumnezeu acestora — Testamentul Vechiu.

Această repugnare, față de Vechiul Testament, a Germanilor, își are însă izvoare mai adânci, mai vechi, în mijlocul secolului XIX., când din mijlocul direcțiunii raționaliste-teologice se ridică școala istorico-critico-literară, care prin teoriile sale evoluționiste cu privire la nașterea și dezvoltarea religiunilor, discreditează în fața lumii Biblia Vechiului Testament.

În acest sens iată și mărturiile a doi profesori germani cari se ocupă cu studiul biblic al Testamentului Vechiu. Prof. P. Volz, în opera sa: „Der Kampf um das Alte Testament”, Stuttgart 1933, spune: „În fine, cum de se întâmplă că Vechiul Testament a ajuns ca în vremurile noastre să fie depreciat? Mai întâiu suntem culpabili însuși noi, cercetătorii Vechiului Testament. Zeci de ani de-a rândul noi n'am știut să oferim lumii ceva mai bun, decât critică literară în Pentateuh și în Profeți, controversă asupra acestora, ce ar fi autentic sau neautentic în literatura Vechiului Testament. A învedera ceace zace drept conținut religios în Profeți și în Psalmi, în Geneză, în Deute-

ronom și în Iob, a fost aproape cu desăvârșire neglijat. Noi ne-am străduit a afla interpretările contemporane-istorice și ne-am hărnicit a compune ca totul fără timp în Vechiul Testament" („Candela“ 1937, pg. 128 n. 7. — V. Prelipceanu: Discurs la inaugurarea cursurilor).

În alt loc, prof. P. Voiz împreună cu prof. Rudolf, în opera: „Der Elohist als Erzähler“, Giessen 1933, mărturisesc: „Noi, cercetătorii Testamentului Vechiu nu ne putem lamenta despre aceea, că Testamentul Vechiu a pierdut mulți prieteni; noi suntem singuri vinovați că am dat izvoare critice, în loc ca noi să fim discutați despre valorile religioase și despre frumusețea artistică a Testamentului Vechiu“ („Candela“ 1937, idem).

Creștinul, care urmează pe Mântuitorul și crede în opera Lui de mântuire înfăptuită prin Noul Testament, trebuie să recunoască valoarea Vechiului Testament și să-l primească ca o operă în care religia creștină este ascunsă în mod simbolic. Prin îndepărtarea Vechiului Testament, se îndepărtează dela sine Noul Testament, Biserica creștină, religia cea mai curată și cu ea tot ce are omenirea mai bun și mai sfânt. Cine este împotriva Vechiului Testament, este și împotriva Noului Testament, împotriva Fiului lui Dumnezeu și a Tatălui ceresc.

Cine nu primește Vechiul Testament, nu primește nici pe Hristosul prezis de profeți și cine nu primește pe Messia, este împotriva Lui și se va osândi prin necredința lui în Mântuitorului.

Cel care va primi Vechiul Testament, primește pe Iisus Hristos, care este ușa de intrare a mântuirii.

Datoria noastră este a primi și cinști Biblia întreagă, căci „toată Scriptura este însoțită de Dumnezeu și de folos spre învățătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepciunea care duce la dreptate“ (II. Tim. 3 16). Sf. Scriptură nu se poate desființa (Io. 10 35), ci trebuie să existe „ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit, pregătit pentru orice lucru bun“ (II. Tim. 3 17).

M. C.

Piatra de sminteață a Bisericii.

(Continuare)

14. Apostolul Iacob prezidează

sinodul apostolesc.

Îndată după Înălțarea Domnului Iisus la cer, unii Iudei creștini, purtând în sufletul lor pecetea exclusivismului legii mozaice, au început a învăța că și păgânii cei ce trec la creștinism trebuie mai întâiu să se taie împrejur ca și Iudeii. Discuții în chestiunea aceasta s'au ivit mai întâiu printre Iudeii creștini din Antiohia, de partea cărora a trecut și ap. Petru.

Pentru a pune capăt unor discuții inverșunate, cari cu vremea au degenerat în certe și împerechieri, ap. Pavel și Varnava, ucenic al apostolilor, conducătorii comunității creștine din

Antiohia, au plecat la Ierusalim să ceară statul soborului apostolilor.

Pe la anul 50 sfinții apostoli s'au adunat la Ierusalim în sinod spre a hotărî dacă păgânii cei ce se botează în numele lui Iisus mai trebuie ori nu să păzească legea ceremonială mozaică.

Sinodul n'a fost prezidat de ap. Petru. El nu vorbește în sinod decât numai ca un simplu membru. Adevăratul președinte al sinodului apostolesc a fost episcopul Ierusalimului apostolul Iacob. El a condus vorbirile și tot el a rostit cuvântul „judee“, ca de acum înainte păgânii să fie primiți de-a dreptul în creștinism, fără a trece mai întâiu la legea mozaică.

Sinodul a adresat și o scrisoare către comunitatea din Antiohia, care, între altele, cuprinde următoarele:

„Deoarece am auzit că venind unii dintre noi v'au turburat cu cuvinte, slăbind sufletele voastre, zicând să vă tăiați împrejur și să păziți legea (mozaică), cărora noi nu le-am poruncit.

Am găsit de cuviință, adunați într'un gând, ca alegând bărbați, să-i trimitem către voi împreună cu iubiții noștri Varnava și Pavel, oameni cari și-au dat sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.

Pentru că s'a părut sfântului Duh și nouă ca să nu se pună peste voi nici o greutate mai mult afară de acestea ce sunt de trebuință: să vă feriți de cele jertfite idolilor și de sânge și de sugrumare și de desfrâu, de care păzindu-vă, bine veți face“ (Fapt. ap. 15, 24—28).

Cuvintele: „Am găsit de cuviință, adunați într'un gând“ și „Pentru că s'a părut sf. Duh și nouă“, dovedesc că hotărîrea este a sinodului întreg și nu numai a unuia dintre apostoli, fie el chiar ap. Petru. Hotărîrii sinodului s'au supus toți apostolii.

Dacă unii dintre părinții Bisericii recunosc unuia dintre apostoli o vrednicie mai înaltă, atunci această vrednicie au recunoscut-o ap. Iacob, episcopul Ierusalimului, și nu ap. Petru. În această privință sf. Ioan Gură de Aur zice: „Vedeți, după Petru vorbește Pavel (în sinod) și nimenea nu găsește nimica de cântit; Iacob așteaptă și stă liniștit, căci întâietatea îi fusese lui încredințată. Ioan și ceilalți apostoli nu vorbesc, ei tac fără nici o ciudă, pentru că sufletul lor era desbrăcat de toată mărirea cea deșartă... După ce ei (Varnava și Pavel) au încetat de a grăi, Iacob luă cuvântul și zise: „Simon v'a istorisit cum Dumnezeu a aruncat privirea Sa asupra Neamurilor...“ Limbajul lui Petru fusese mai ridicat, acela al lui Iacob este mai stâmpărat. Astfel trebuie să facă acela care are o

mare putere. El lasă *altora asprimca și-și reține lui-și duhul stâmpărat și liniștit*“.

Iar referitor la hotărârea apostolului Iacob, zice: „Ce vrea să zică: „*Eu judec?*” Aceasta vrea să zică: Eu *afirm cu autoritate* (cu putere), că lucrul este așa... Iacob a *hotărât* asupra întregii chestiuni“.

Epifaniu de Salamina zice: „El (Iacob) a primit *mai întâiu* scaunul episcopal (de Ierusalim); lui *mai întâiu* Domnul i-a încredințat Tronul Său pe pământ“.

Și când ne gândim, că aceste cuvinte cristaline le-au spus niște sfinți părinți înainte cu vre-o 1600 ani, în vremea când încă nu s'a pomenit de pretențiunile absurde ale papilor de Roma!

(Urmează)

C.

Solemnitatea sfințirii bisericii din Ferdinand.

Un șir de ani, nenumărate și îndelungate strădanii au trecut, pânăce gândul, aceloră ce poate astăzi nici nu mai sunt în mijlocul nostru, a ajuns să fie o realitate.

Un mănunchiu de buni români și buni ortodoxi, încă înainte de războiul mondial, au luat inițiativa ca în centrul industrial din comuna Ferdinand, care lua proporții din ce în ce tot mai mari, ca alături de minoritarii cari își aveau biserica lor, să-și zidească și ei un locaș de închinăciune.

Puțini la număr, fără nici un ajutor din partea autorităților, deși însuflețiți peste măsură de această idee, trebuie să sucombe sub greutatea împrejurărilor puțin favorabile lor, mulțumindu-se deocamdată numai cu destinarea locului unde avea să se înalțe acest lăcaș, punând ca temelie o cruce, care să amintească tuturor generațiilor cari vor urma, gândul lor.

Prin această cruce ortodoxă, înfiptă în acest loc, a și trăit această măreață inițiativă. Coincidența a mai făcut că s'a întâlnit un inimos preot, Gh. Frățilă, care acum nu mai este în mijlocul nostru ci poate din cealaltă lume își privește cu mândrie rodul muncii lui, astăzi înfăptuit pe deplin, care cu pălăria în mână a bătut la multe uși după ajutoare, ca el să înălținească în cale un alt tot atât de însuflețit colaborator, care n'a cruțat timp și oboseală la ducerea la bun sfârșit a acestei opere începute, pe dir. îng. Eugen Pucerea, care deși a pierdut în timpul cel mai greu pe bunul său colaborator totuși grație noului preot Gh. Popovici, care îi ia

locul ca președinte îndrumător al comitetului de construcție și a tuturor funcționarilor superiori și inferiori, a inginerilor și a tuturor bunilor români dela „Uzinele Ferdinand“, el n'a șovăit o clipă în a căuta să ducă la capăt opera începută.

Astăzi falnic și maiestos, clopotele acestui sf. lăcaș sună anunțând credincioșilor, că e gata a-i primi, pentru a le ușura și mângăia sufletele lor! Astăzi cu mândrie nespusă, cu satisfacție și multă desfătare sufletească, credincioșii acestei comune și muncitorii uzinei, își privesc rodul obolului și al contribuției lor. Clopotele sună și vor suna prin negura vremurilor, recompensând, prin darul ce-l revărsă ele, chemându-i la rugăciune, munca și oboseala depusă de dânșii întru ridicarea acestui lăcaș de închinăciune.

De cu seara, mare frământare în acest mic „orașel“ așteptând cu toții, cu multă nerăbdare sosirea mirelui „celui iubit“ pentru a desăvârși munca lor. Căvenita priveghere s'a făcut de esactorul eparhial, Pr. Petru Toma și protodiaconul catedral Teodor Roșca, într'o atmosferă de adâncă reculegere și înălțare sufletească.

În zorii zilei de Duminică în 4 Decembrie, forfot și mișcare pretutindeni, toți se pregătesc pentru întâmpinarea Arhierelui, care sosește fiind însoțit de prof. Protosincol Dr. Laurențiu Busuioc și adm. protopresbiteral Isaia Suru fiind întâmpinat de autoritățile civile și reprezentanții celor două culte minoritare, în fața primăriei. În pridvorul sf. biserici Prea Sfințitul Episcop este întâmpinat de preotul adm. Petru Toma, care prezentând crucea și evanghelia, după un succint raport, roagă pe Prea Sfințitul Stăpân, să sfințească acest sfânt lăcaș și să-l binecuvânteze, ca să fie bine plăcute înaintea lui Dumnezeu, toate rugile ce se vor înălța dela acest sf. lăcaș, pentru binele, prosperarea și întărirea credincioșilor acestei parohii și prin ei a întregului neam românesc de pretutindeni, lăsându-l astfel în urmă, cârmă dreaptă, ancoră sigură, călăuză și mamă mângăitoare în toate zilele grele, pe marea furtunoasă a acestei vieți, ca toți ce-și vor pune nădejdea în altarul acestui sf. lăcaș să nu piară, ci să-și găsească mântuirea sufletului său.

Sf. liturgie e celebrată în mare sobor, participând pe lângă preoții mai sus amintiți și protodiaconul T. Roșca și preoții Gh. Popoviciu — Mărul, I. Turcan — Cireșa, I. Țerovan — Ohababistra, M. Rădoi — Obreja, N. Bogdan — Crâjma, I. Bololoi — Rusca-montană, I. C. Turcan — Zăvoiu.

La priceasnă Prea Sfinția Sa printr'o prea frumoasă predică ocazională, arată cum în decursul istoriei, biserica noastră strămoșească a fost singura pavază, singura mamă ocrotitoare a neamului nostru și cum strămoșii noștri au știut să-și arate recunoștința față de această biserică binefăcătoare. Credincioșii din această comună au știut să se pună în nota de concordanță cu strămoșii noștri, făcându-se vrednici următori ai lor, prin ridicarea acestui măreț și împodobit lăcaș. Le spune ca să caute să o cerceteze, că de aici înainte adevărata podoabă a acestei sf. biserici, o vor forma sufletele lor, sufletele celor ce cu umilință și cucernicie o vor cerceta, îndemnându-i ca ea să le fie întotdeauna prilej neîntrerupt de reculegere și reconfortare sufletească. Aici să-și încălzească și întărească sufletele lor, ori de câte ori vor șovăi în viață. Mulțumind celui ce și-a câștigat meritele cele mai mari la înălțarea și împodobirea acestui sf. lăcaș, D-lui director Ing. Eugen Pucerea și tuturor vrednicilor și inimoșilor lui colaboratori, roagă ca binecuvântarea lui Dumnezeu să reverse din belșug darurile sale asupra lor, asupra familiilor lor și asupra tuturor celorlalți cari s'au grăbit ca prin contribuția și obolul lor să se înalțe și împodobească acest măreț și prea împodobit lăcaș.

După actul târnosirii s'a trecut în sala casinoului, unde Prea Sfințitul e urmat de întreaga asistență dela sf. liturgie, între cari am remarcat pe D-l prefet al județului Severin Colonel Boitan, d-l director al cancelariilor eparhiale D-l D. Sgăvârdea, D-l Dr. C. Sgăvârdea primarul orașului Caransebeș, Dr. V. Meda primpretor, Dr. A. Murariu deputat sinodal, medic Lugoj, N. Postelnicu șef-judecător, Dr. Gh. Repede notar public, Th. Dragomir primnotar, Ing. M. Cloșan șeful ocolului silvic Ohababistra, P. Jumanca insp. gen. școlar, C. Lupea, judecătorii E. Ciolan, Călugăreșan, Giugudean, Ing. C. Stanciu, Silviu Codreanu, unul care dela început a fost un harnic și neprecupețit colaborator la zidirea bisericii, pr. Lobmaier reprezentantul comunității bisericești catolice de acolo și Barth al comunității evanghelice, Dr. A. Muscă, C. Vasilescu, Feneșan, Locot. Nicolau, notarii I. Hanțu și V. Muntean, pictorii Baba sen. și jun. Popovicu unul dintre foștii parohi ai Ferdinandului și mulți alții.

În cadrul acestui banchet a toastat P. Sf. Episcop în onoarea aceluia care conduce destinele acestei țări și este patronul tuturor marilor înfăptuiri, M. Sa Regele; Col. Boitan în numele rezidentului regal Dr. Aurel Marta și pentru Prea Sfințitul nostru Episcop, neobosi-

tul Păstor al fiilor credincioși din acest mult frământat colț al țării, care nu e absent dela nici o manifestare fie culturală fie religioasă fie de orice altă natură de aici din Banat. Apoi a mai vorbit D-l Ing. Eugen Pucerea directorul Uzinelor, în calitate de președinte al comitetului de construcție, făcând istoricul ridicării acestui lăcaș, Pr. Lobmaier și Barth în numele comunităților bisericești pe cari le reprezentau.

Masa a durat într'o caldă atmosferă de înfrățire a tuturor participanților în număr de peste 300 persoane, despărțindu-se toți, după ce și-au îmbogățit amintirile cu încă una prea frumoasă și plăcută.

Raportor.

Ș T I R I

Hirotoniri. Prea Sfințitul Părinte Episcop Vasile a săvârșit săptămâna trecută hirotonirea întru diacon, preot și duhovnic a candidaților *Nicolae Popovicu* ales în *Furlug* și *Ioan Vasii* ales în *Dubos*.

Un monument marelui poet Octavian Goga. Sub președinția I. P. S. Patriarh s'a format un comitet pentru adunarea de fonduri în vederea de a se ridica în București un măreț monument nemuritorului poet al neamului, Octavian Goga. Nădăjduim că Românii de pretutindenă vor contribui cu obolul lor la eternizarea în bronz a figurii poetului pătimirii noastre.

Mulțumită publică. Răducem și pe această cale mulțumiri pentru ajutoarele acordate: Excelenței Sale d-lui Rezident Regal al Ținutului Timiș Dr. Alexandru Marta pentru ajutorul de 20.000 lei acordat parohiei Lățunaș, On. Minister al Cultelor pentru 15.000 lei, Ven. Consiliu Eparhial pentru 3.000 lei, Prefecturii jud. Timiș-Torontal pentru 20.000 lei, Ocolului Silvic Timișoara pentru 7.000 lei, Coproprietății de pădure „Teiuș” lemne de construcție în valoare de 10.000 lei, Primăriei Lățunaș pentru 20.000 lei, iar credincioșilor: Ioan Ursu Mingea pentru 200 lei și Dumitru Belea primarul comunei Lățunaș pentru 100 lei. Preot *Simeon Stoica*.

Note oficiale

Nr. 7280 Sc 1938.

Compozitorul Emil Monția a tipărit un volum de 110 colinde populare românești și alte două colinde „Pe cel deal cu flori frumoase” și „slobozine gazdă'n casă” cari se vând în comerț cu 120 întâia și cu 26 Lei a doua colecție.

Atât pentru frumusețea acestor compozițiuni, cât mai ales pentru caracterul lor religios, și în trecut le-am recomandat în atenția preoșimii

noastre. Astăzi atragem din nou luarea aminte asupra lor, cu observarea că Librăria diecezană și Consiliul eparhial din Arad, la cerere, le trimite cu un preț scăzut, anume volumul celor 110 colinde cu 90 Lei, iar colecția celor două din urmă cu 20 Lei.

Procurându-le preoții, societățile corale și culturale, pun mâna pe ceva deosebit de folositor și totodată ajută la răspândirea între intelectuali a muzicii religioase populare.

Caransebeș în 5 Decembrie 1938.

Episcopul :

† VASILE

Nr. 7628 E/1938.

Se atrage luare aminte a Prea On. Oficii protopresbiterale și On. Oficii parohiale asupra dispozițiilor concluzului congresual din anul 1879, cu privire la înființarea unui fond mitropolitan, conform cărui concluz la sărbătoarea „Arătării Domnului“ are să se poarte un tas separat în toate bisericile din Mitropolie în folosul acestui fond. Sumele adunate sunt a se trimite oficiilor protopresbiterale pe lângă raport cel mult până la 15 Februarie 1939, iar de acolo până la 1 Martie 1939 se vor înainta sumele Consiliului nostru eparhial în legătură cu câte un tablou general asupra sumelor înrate.

Caransebeș în 15 Decembrie 1938.

Episcopul :

† VASILE

Nr. 7565 E/1938.

Comunicat.

Aducem la cunoștința On. preoțimi, că la rugămintea I. P. S. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru Nicolae, Domnul Ministru al Finanțelor Mircea Cancicov cu adresa Nr. 403.940 din 7 Decembrie a. c., a comunicat, că pentru a veni în ajutorul preoțimii din Ardeal și Banat a scutit-o de vărsarea la Casa Generală de Pensii a Statului a reținerilor de 10% asupra salariilor pe timpul dela 1 Decembrie 1918 până la 1 Ianuarie 1930 și a dispus, ca acele rețineri să se achite de cătră stat. Suma acordată în acest scop este de 20 milioane Lei.

Cu o cale a intervenit Domnul Ministru la Casa Generală de Pensii, ca de urgență să ia măsurile ce se impun, ca drepturile preoților și funcționarilor bisericești să fie achitate la timp și integral.

Pentru intervențiile stăruitoare ce le-a făcut I. P. S. Sale respectuoasele noastre mulțumiri, iar Domnului Ministru al Finanțelor Mircea Cancicov pentru actul generos deplăcută noastră recunoștință.

Caransebeș în 15 Decembrie 1938.

Episcopul :

† VASILE

Judecătoria mixta Caransebeș, secția c. f.

Nr. 2417/1938 c. f.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație.

În cauză de executare pornită de următorul dr. Gheorghe Ianculovici dom. în Caransebeș contra următorului Radu Gheorghe (căs. cu Birău Iconia) și Radu Gheorghe (căs. cu Metea Ana) dom. în Iaz, la cererea următorului, judecătoria ordonă licitațiunea execuțională în baza art. 144, 146 și 147 din legea LX. din 1881, asupra 12/15 parte din imobilul înscris în c. f. a comunei Iaz Nr. c. f. 15 A. II. 1-2 Nr. top. 1425 Pășune în Șusara de 714 stp. Nr. top. 1426 Pășune în Șusara de 715 stp. prețul de strigare de 4144 lei. Nr. de ord. A. III. 1-2 Nr. top. 1566 Arabil în Traian de 1278 stp. Nr. top. 1567 Fânaț în Traian de 1 jug. 1095 stp. prețul de strigare de 8320 lei, Nr. de ord. A. + 1 Nr. top. 445 Grădină în Intravilan de 1 jug. 740 stp. prețul de strigare de 4464 lei, A. + 2 Nr. top. 1117 Arabil în Satu Bătrân de 756 stp. prețul de strigare de 1512 lei, asupra 4,5 parte din imobilul cuprins în coala c. f. Nr. 16 a comunei Iaz Nr. de ord. A. + 1 Nr. top. 607 Arabil în Valea Varului de 3 jug. 414 stp. prețul de strigare de 10424 lei, A. + 2 Nr. top. 608 Fânaț în Valea Varului de 1 jug. 923 stp. prețul de strigare de 3616 lei, pentru încasarea creanței de 2800 lei capital, interese de 7%, dela 9 August 1934, cheltuieli de proces și de executare de 1744 lei, fixate până acum, cheltuieli de 374 lei fixate acum pentru cererea de licitațiune.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii pe ziua de 31 Decembrie 1938 ora 10 la primăria comunei Iaz.

Caransebeș, 20 Octombrie 1938.

Judecător **Leo Pető.**

Dir. c. f. **D. Lazarel.**

Pentru conformitate :

D. Lăzărel directorul c. f.

Pentru a înlesni de sf. sărbători ale Crăciunului și Anului nou cumpărarea de cărți,

Librăria Diecezană

inaugurează începând cu ziua de Luni 19 Decembrie a. c.

Săptămâna cărților ieftine,

acordând pentru unele cărți r a b a t până la 50%.

Amatorii de cărți bune și ieftine sunt rugați a vizita depozitul de cărți al Librăriei Diecezane, care stă On. Public la dispoziție cu preț atât de redus.